

--	--	--	--

SORSZÁM



Social  
Research  
Informatics  
Center

# AZ ÁLLAM ÉS POLGÁRAI

## kérdőív

1996

A válaszadás önkéntes!

Település neve: ..... Budapesten kerület: 

--	--

Megye: .....

- A település jellege:
- 1 — tanya
  - 2 — község
  - 3 — város
  - 4 — megyeszékhely
  - 5 — Budapest

---

*Kijelentem, hogy az általam kezelt és felvett személyi adatokat bizalmasan kezelem, azokat csak a kutatásban illetékes személynek adom át.*

Kérdező aláírása: ..... 

--	--	--	--

kérdezői  
igazolványszám

Kérdés kezdete:

1996. .... hónap ..... nap ..... óra ..... perctől

Instruktor aláírása: ..... 

--	--

száma

1. A kérdezett neme:

- 1 — férfi  
 2 — nő  
 X —

2. Mikor született Ön?

.....év

- 9 — NEM TUDJA  
 X —

3. Mi az Ön legmagasabb befejezett iskolai végzettsége?

- 0 — nem járt iskolába  
 1 — 4 vagy 6 elemi, ill. kevesebb mint 8 osztály  
 2 — 8 általános, 4 polgári ill. régi iskolarendszerben 4 gimnázium  
 3 — szakmunkásképző, szakiskola, mesterlevél, segédlevél, tanonciskola  
 4 — befejezett szakközépiskola, technikum  
 5 — befejezett gimnázium, egyéb középiskola  
 6 — befejezett főiskola, felsőfokú technikum  
 7 — befejezett egyetem  
 9 — NEM TUDJA  
 X —

4. Dolgozik Ön jelenleg?

- IGEN → 1 — alkalmazottként dolgozik  
 2 — saját vállalkozásában dolgozik  
 3 — alkalmi munkát végez, vagy segítő családtagként dolgozik  
 4 — terhességi-gyermekágyi segélyen, Gyes-en , Gyed-en van (**van munkahelye**)

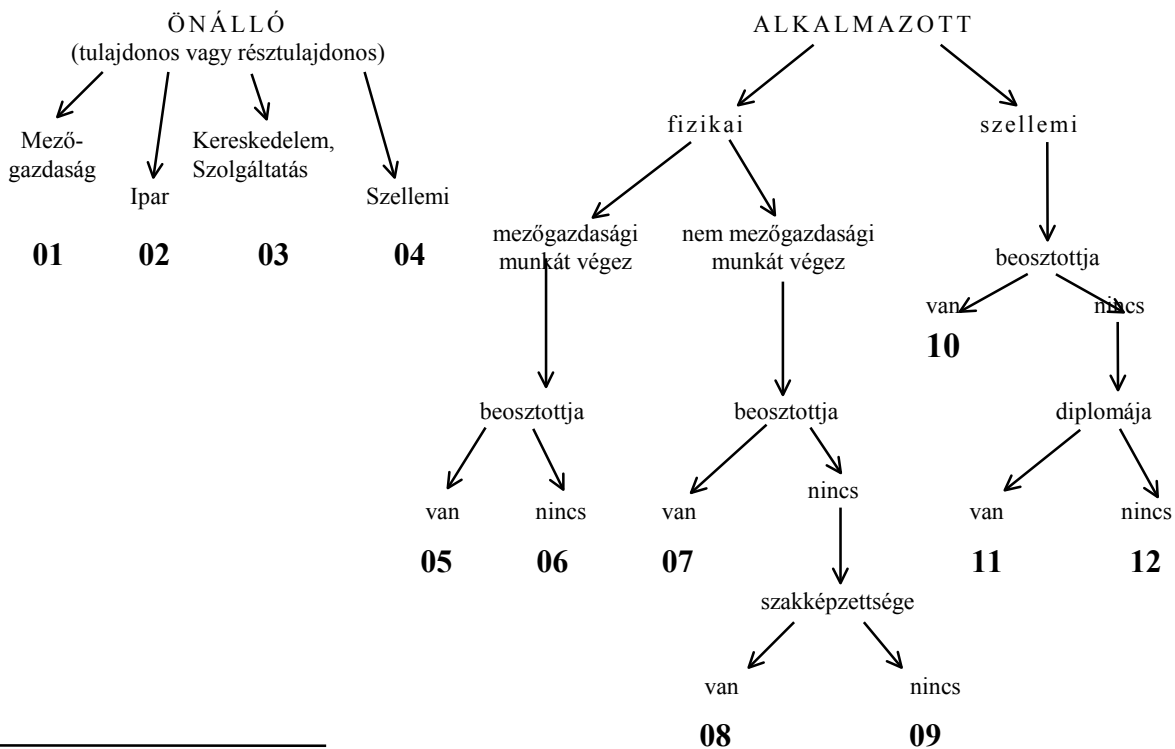
- NEM → 5 — munkanélküli  
 6 — nyugdíjas  
 7 — egyéb nem dolgozó (tanuló, htb, stb.)  
 9 — NEM TUDJA  
 X —

KÖSZÖNJÜK VÁLASZAIT!

5. Mi (volt) az Ön (legutolsó) foglalkozása, beosztása?

RÉSZLETESEN ÍRD LE, UTÁNA KÉRDEZZ TOVÁBB  
A FÁNAK MEGFELELŐEN!

ALÁHÚZÁSSAL HALADJ, A KÓDOT KARIKÁZD!



99 — NEM TUDJA  
X —

6. ÖNÁLLÓTÓL, VEZETŐTŐL!

Hány alkalmazottja / beosztottja van Önnek?

..... alkalmazott / beosztott

999 — 999 vagy több  
0 — nincs  
X —

## 7. Munkahelye milyen ágazathoz tartozik / tartozott?

- 
- 01 — ipar
  - 02 — építőipar
  - 03 — mezőgazdaság, erdő-, és vízgazdálkodás, halászat
  - 04 — közlekedés, szállítás, hírközlés
  - 05 — kereskedelem
  - 06 — személyi szolgáltatás
  - 07 — pénzügyi szolgáltatás, biztosítás
  - 08 — egyéb szolgáltatás (pl. termelő vállalatoknak végzett)
  - 09 — közigazgatás, politika
  - 10 — egészségügy
  - 11 — kultúra, oktatás, tudomány
  - 12 — egyház
  - 13 — egyéb (pl. fegyveres testület)
  - 99 — NEM TUDJA
  - X —

## 8. És mi az Ön cégének gazdálkodási formája?

- 
- 01 — állami vállalat
  - 02 — hagyományos (mezőgazdasági, ipari, szolgáltató) termelő szövetkezet
  - 03 — önkormányzati vállalat
  - 04 — költségvetési szervezet, intézmény, intézet → 10-RE!
  - 05 — Kft. (Korlátolt felelősségű társaság)
  - 06 — Rt. (részvénytársaság)
  - 07 — kisszövetkezet
  - 08 — közös vállalat
  - 09 — GMK, BT, PJT, KKT (Közkereseti Társaság)
  - 10 — alapítvány, egyesület, non-profit szervezet
  - 11 — egyéni vállalkozás → 10-RE!
  - 12 — egyéb
  - 99 — NEM TUDJA
  - X —

## 9. Az Ön cége ...

- 1 — teljes mértékben állami, vagy önkormányzati tulajdonban van,
  - 2 — csak részben,
  - 3 — vagy nincs benne állami, önkormányzati tulajdon?
- 

- 9 — NEM TUDJA
- X —

## 10. ALKALMAZOTTAKTÓL!

Kapott-e Ön a munkahelyén az elmúlt évben...

	Igen	Nem	NEM TUDJA	
1. ... autóhasználathoz hozzájárulást?	1	0	9	X
2. ... étkezési hozzájárulást?	1	0	9	X
3. ... ruhapénzt?	1	0	9	X
4. ... kedvezményes üdülési lehetőséget, üdülési hozzájárulást?	1	0	9	X
5. ... egyéb természetbeni juttatást?	1	0	9	X

X —

## MINDENKITŐL!

11. Kérem, mondja meg, hogy a tavalyi évről az adóbevallását ...

- 1 — Ön (illetve az Ön megbízottja), vagy  
2 — az Ön munkahelye nyújtja be?

3 — volt jövedelme, de nem kell adóbevallást készítenie

4 — nem volt jövedelme

9 — NEM TUDJA

X —

16- RA!

12. Körülbelül mekkora az adóbevallásában szereplő összevont bruttó jövedelme?

..... Ft

0 — nem volt, veszteséges volt

8 — megtagadja a válaszadást

9 — (MÉG)NEM TUDJA

X —

13. Tudott-e Ön 1995-ben költségeket leírni, vagy átalányadózó volt?

1 — tudott

2 — nem, mert átalányadózó volt

3 — egyéb okból nem tudott

9 — NEM TUDJA

X —

15 - RE!

14. Milyen jogcímen tudott költségeket leírni?

- 1 — Vállalkozóként,  
 2 — BT tagként, vagy  
 3 — szerzői jogdíjasként?

TÖBB VÁLASZ LEHET!

- 4 — egyéb címen, éspedig: .....
- 9 — NEM TUDJA  
 X —

15. Az befizetendő adó kiszámításakor igénybe vesz-e / vett-e Ön kedvezményt mezőgazdasági kistermelőként, illetve valamilyen befektetés vagy alapítványi hozzájárulás címén?

- 1 — igen  
 0 — nem  
 9 — NEM TUDJA  
 X —

MINDENKITŐL!

16. Van-e Önnek valamilyen kiegészítő jövedelme például másodállásból, borravalóból, alkalmi munkákból?

- 0 — nincs  
 1 — van

16.1. Havonta átlagosan mekkora bruttó összeget tesz ez ki körülbelül?

..... Ft/hó

- 9 — NEM TUDJA  
 X —

- 9 — NEM TUDJA  
 X —

17-18. ALKALMAZOTTAKTÓL!

17. Mennyi most az Ön bruttó munkabére?

..... Ft/hó

- 9 — NEM TUDJA  
 X —

18. És mennyi az Ön nettó munkabére?

..... Ft/hó

- 9 — NEM TUDJA  
 X —

MINDENKITŐL!
--------------

19. Önnel együtt hányan élnek Önök egy háztartásban?

.....fő

\_\_\_\_\_

X —

20. Beleértve az Ön jövedelmét is, mennyi az Önök háztartásának a havi (nettó) összjövedelme?

..... Ft/hó

\_\_\_\_\_

9 — NEM TUDJA

X —

21. Használják Önök gépkocsit?

\_\_\_\_\_

1 — igen

0 — nem

9 — NEM TUDJA

X —

22. Élete folyamán hány gyermeke született Önnek?

..... gyermek

\_\_\_\_\_

0 — nem született (még) gyermeke

99 — NEM TUDJA

X —

MINDENKITŐL!
--------------

23. És most hány gyermek eltartásáról gondoskodik Ön (saját háztartásában, vagy fizet utána gyermektartást)?

..... gyermek

\_\_\_\_\_

0 — nincs eltartott gyermeke

99 — NEM TUDJA

X —

ÉRTELEMSZERŰEN!
-----------------

24. Él még az Ön ...?

			X	HA ÉL MÉG:				X
	igen	nem		Hány éves most?		Együtt él Önnel?		
						igen	nem	
1. ... édesanyja?	1	0	X	..... éves	X	1	0	X
2. ... édesapja?	1	0	X	..... éves	X	1	0	X

X —

25. Mi az Ön családi állapota? Kérem, hogy a tényleges állapotot is mondja ne csak a hivatalost!

- 1 — nőtlen, hajadon, nincs élettársa  
 2 — nőtlen, hajadon, élettárssal él  
 3 — házas, együtt élnek  
 4 — házas, külön élnek, nincs élettársa  
 5 — házas, élettárssal él  
 6 — elvált, nincs élettársa  
 7 — elvált, élettárssal él  
 8 — özvegy, nincs élettársa  
 9 — özvegy, élettárssal él  
 X —

26. Az elmúlt 3 hónapban járt-e Ön ...

			X	HA TÖBBSZÖR JÁRT: ÖSSZESEN!				X
	Igen	Nem		Mennyi hálapénzt adott? (összesen) forint	NEM TUDJA	Mennyibe került a kezelés? (hálapénzzel együtt) forint	NEM TUDJA	
1. ... magánorvosnál?	1	0	X	<del>..... Ft</del>	9	..... Ft	9	X
2. ... háziornosnál (közveti orvosnál)?	1	0	X	..... Ft 0 — nem adott	9	<del>..... Ft</del>	9	X
3. ... kórházi, rendelőintézeti járóbeteg szakrendelésen?	1	0	X	..... Ft 0 — nem adott	9	..... Ft 0 — nem fizetett	9	X

X —

27. (Az előbbin kívül) Az elmúlt évben volt-e Ön kórházban, vagy járt-e huzamosabban orvosi (egészségügyi) kezelésre?

	VOLT	NEM VOLT	X	HA TÖBBSZÖR JÁRT: ÖSSZESEN				
				Mennyi hálapénzt adott? (összesen) forint	NEM TUDJA	Mennyibe került a kezelés? (hálapénzzel együtt) forint	NEM TUDJA	X
KÓRHÁZ, HUZAMOS KEZELÉS	1	0	X	..... Ft 0 — nem adott	9	..... Ft 0 — nem fizetett	9	X

X —

28. Van-e a családban olyan személy aki sokat beteg?

- 1 — van  
0 — nincs  
9 — NEM TUDJA  
X —

29. Van-e Önnek olyan, orvos által megállapított betegsége, amelyre rendszeresen gyógyszert kell (kellene) szednie?

- 1 — van  
0 — nincs  
9 — NEM TUDJA  
X —

**MINDENKITŐL!**

30. Körülbelül mennyit költ Ön havi átlagban a saját részére receptre felírt gyógyszerekre?

.....Ft/hó

- 9 — NEM TUDJA  
X —

31. Van-e ...

	VAN	NINCS	NEM TUDJA	X
1. ... életbiztosítása Önnek?	1	0	9	X
2. ... Önöknek lakásbiztosításuk?	1	0	9	X
3. ... Önöknek CASCO gépjármű biztosításuk?	1	0	9	X

X —

32. Van-e Önnek valamilyen nyugdíj-kiegészítő biztosítása?

1 — van

0 — nincs

9 — NEM TUDJA

X —

34 - RE!

33. Hol kötötte? Nyugdíjpénztárnál, vagy biztosítónál?

	EMLÍ- TETTE	NEM EMLÍ- TETTE		HA EMLÍTETTE: Ön mennyit fizet be havonta?		HA VAN MUNKAHELYE: És a munkáltatója mennyit fizet havonta?	
1. önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárnál	1	0	X	.....Ft/hó 0 — semmit	X	.....Ft/hó 0 — semmit	X
2. biztosítónál	1	0	X	.....Ft/hó 0 — semmit	X	.....Ft/hó 0 — semmit	X
3. egyéb: .....	1	0	X	.....Ft/hó 0 — semmit	X	.....Ft/hó 0 — semmit	X

9 — NEM TUDJA

X —

34. Kutatásunk során azt vizsgáljuk, hogy az emberek hogyan gondolkodnak az állam bevételeiről és kiadásairól. Szeretnénk, ha részt venne egy ezzel kapcsolatos kérdezz-felelek játékban. Ahol találgatni kell, ott - ha érdekli Önt - megmondom majd a választ.

Ön szerint az államnak honnan van bevétele, vagyis milyen forrásokból gyűjti be a működéséhez szükséges pénzeket?

RÉSZLETESEN ÍRD LE!

99 — NEM TUDJA

X —

35. (Igen), az állam azokból a pénzekből gazdálkodik, amelyeket tőlünk von el különböző jogcímenek. Ez azt jelenti, hogy mindannyian különféle adókat fizetünk. Ön például a tavalyi teljes jövedelmének kb. mekkora részét fizeti / fizette be személyi jövedelemadó formájában?

..... %

0 — nem adózott, vagy veszteséges volt

37 - RE!

999 — NEM TUDJA

X —

36. Mekkora az a legmagasabb adókulcs, amellyel Ön a tavalyi jövedelme után adózik, adózott?

..... %

999 — NEM TUDJA

X —

37. Tudomása szerint egy alkalmazott bruttó fizetéséből a munkahelyén a személyi jövedelemadón kívül vannak-e le más címen is pénzt?

1 — igen

0 — nem

9 — NEM TUDJA

X —

39- RE!

38. Ön szerint milyen jogcímen?

jogcím:		Hány %-ot?	NEM TUDJA	
1. ....	X	..... %	99	X
2. ....	X	..... %	99	X
3. ....	X	..... %	99	X
4. ....	X	..... %	99	X
5. ....	X	..... %	99	X

88 — NEM TUDJA

X —

39. Ön szerint a munkaadónak a kifizetett keresetek után milyen járulékokat kell az államnak fizetnie?

jogcím:		Hány %-ot?	NEM TUDJA	
1. ....	X	..... %	99	X
2. ....	X	..... %	99	X
3. ....	X	..... %	99	X
4. ....	X	..... %	99	X
5. ....	X	..... %	99	X

88 — NEM TUDJA

X —

40. A bérek után a munkaadónak társadalombiztosítási (TB) járulékot és egyéb járulékot is fizetnie kell. Ön szerint mi mindenre költik a társadalombiztosítási (TB) járulékot?

RÉSZLETESEN ÍRD LE, UTÁNA KÓDOLD!

01 — nyugdíj

02 — egészségügyi ellátás

03 — gyógyszerek ártámogatása

04 — táppénz

05 — terhességi-gyermekágyi segély (szülési szabadság)

06 — Gyes

07 — Gyed

08 — családi pótlék

09 — egyéb

99 — NEM TUDJA

X —

TÖBB VÁLASZ LEHET!

41. Bizonyos termékek árai szintén tartalmaznak adókat. Kérem tippelje meg, hogy mennyi az adó a benzin árában? És a ....?

	Hány % az adó?	NEM TUDJA	
1. ... BENZIN?	.....%	99	X
2. ... kenyér árában?	.....%	99	X
3. ... villamos áram árában?	.....%	99	X

X —

42. Az állami kiadásokat tehát a munkaadók befizetéseiből, a dolgozók adóiból és a vásárolt árucikkek árába beépített adókból fedezik. Az állami kiadások négy nagy csoportját írtuk erre az 

1. VÁLASZLAP
--------------

 -ra. Ön szerint az állam jelenleg hogyan oszt el 100 forintot a lapra írt négy terület között?

	FORINT	
1. honvédelem, az országon belüli rend fenntartása, államigazgatás	..... Ft	X
2. oktatás és egészségügy	..... Ft	X
3. szociális kiadások: anyasági és családi támogatások ( pl. családi pótlék, GYES, GYED), segélyek	..... Ft	X
4. gazdasági célok, beruházások ( pl. vállalatok és iparágak: MÁV, mezőgazdaság, acélipar támogatása) úthálózat fejlesztése	..... Ft	X
ÖSSZESEN:	100 Ft	

99 — NEM TUDJA

X —

43. Az állam jelenleg így oszt el 100 forintot a lapon szereplő négy terület között.

2. VÁLASZLAP

Ha Önnek kellene 100 forintot felosztani ez a négy terület között, akkor hogyan osztaná fel?

Tehát 100 forintból hány forintot fordítana a honvédelemmel, az országon belüli rend fenntartásával és az államigazgatással kapcsolatos költségekre?

	FORINT	FORINT	
1. honvédelem, az országon belüli rend fenntartása, államigazgatás	23	..... Ft	X
2. oktatás és egészségügy	31	..... Ft	X
3. szociális kiadások: anyasági és családi támogatások ( pl. családi pótlék, GYES, GYED), segélyek	16	..... Ft	X
4. gazdasági célok, beruházások ( pl. vállalatok és iparágak: MÁV, mezőgazdaság, acélipar támogatása) úthálózat fejlesztése	30	..... Ft	X
ÖSSZESEN:	100 Ft	100 Ft	

999 — NEM TUDJA

X —

44. Tavaly egy átlagos keresetű ember havonta nettó 27 ezer forintot vitt haza. Az ehhez tartozó havi kb. 40 ezer forintos bruttó fizetés a munkaadójának — az államnak befizetett adókkal együtt — havi kb. 60 ezer forint kiadást jelentett. Az állam a dolgozók és a munkaadók által befizetett adóknak egy részét oktatásra, egészségügyre, szociális ellátásokra és nyugdíjakra fordítja. Most ezekről a kiadásokról szeretném megismerni az Ön véleményét.

A felsőoktatás egészen a legutóbbi időkig ingyenes volt. Véleménye szerint a felsőoktatás ingyenességének fenntartása jelentett-e anyagi megterhelést az adófizetők számára?

1 — jelentett

0 — nem jelentett

9 — NEM TUDJA

X —

45. Kérem, tippelje meg, hogy Ön szerint mennyibe kerülhet a felsőoktatás mai rendszerében egy egyetemista teljes ötéves képzése?

.....forint

9 — NEM TUDJA

X —

46. Egy egyetemista teljes 5 éves képzése kb. 2 millió forintba, vagyis havi 40 ezer forintba kerül. Ezt a pénzt az állam adóinkból fedezi. Véleménye szerint a felsőoktatás ingyenességének fenntartása havonta mekkora terhet jelent egy átlagos adófizetőnek?

.....Ft/hó

9 — NEM TUDJA

X —

47. Ha mindent összeadunk a felsőoktatás ingyenessége az átlagos adófizetőnek havonta kb. 900 forintjába kerül. Kérem, hogy ennek ismeretében válasszon a **3. VÁLASZLAP** -on olvasható lehetőségek közül:

FELOLVASHATÓ!

- 1 — A felsőoktatás legyen ingyenes, akkor is, ha ez egy átlagos adófizetőnek havi 900 forintjába kerül.  
 2 — Az fizesse meg a havi 40 ezer forintot, aki egyetemre jár. Így az adók csökkennének, a nettó fizetések pedig kb. 3-4 %-kal nőhetnének. (A diákok, ha nem bírják, jussanak államilag garantált hitelhez.)  
 3 — A diákok fizessék a taníttatás költségeinek egy részét, a többit pedig továbbra is az adózók fizessék.

- 9 — NEM TUDJA  
 X —

48. **HA AZ 1.-ET VÁLASZTOTTA!**

Mégis, havi hány forint jövedelemnövekedés fejében mondana le a felsőoktatás ingyességéről?

..... forint

- 0 — nincs az a pénz  
 9 — NEM TUDJA  
 X —

49. **HA A 3.-AT VÁLASZTOTTA!**

A költségek (havi 40 ezer Ft) hány százalékát fizessék a diákok?

..... %

- 999 — NEM TUDJA  
 X —

50. Ma egy egyetemet végzett ember átlagosan havi 30 ezer forinttal keres többet, mint a többiek, és a társadalomnak is szüksége van az iskolázott emberekre. Ha Önnek most lenne egy olyan korú gyermeke, aki tovább tanulhatna, havonta mennyi tandíjat lenne hajlandó fizetni, hogy gyermeke diplomát szerezhessen? (Szükség esetén államilag garantált, lassú törlesztésű hitelt vehetne fel.)

..... Ft/hó

- 9 — NEM TUDJA  
 X —

51. Mint Ön is tudja a kórházi ellátás költségeit a társadalombiztosítás fedezi. Kérem, tippelje meg, hogy mekkora lehet egy átlagos beteg ellátásának teljes kórházi költsége hálapénz nélkül. (Gondoljon mondjuk egy 10 napos belgyógyászati kivizsgálásra, attól a perctől, hogy a beteg belép a kórházba, addig, míg el nem engedik.)

..... forint

- 9 — NEM TUDJA  
 X —

52. Egy átlagos beteg kórházi kezelésének költsége kb. 46 ezer forint. Ezt a pénzt a munkaadók és munkavállalók által befizetett TB járulékból fedezik. Véleménye szerint a kórházi ellátás ingyenességének fenntartása havonta mekkora terhet jelent egy átlagos adófizetőnek?

..... Ft/hó

- 9 — NEM TUDJA  
X —

53. Ha mindent összeadunk, a kórházi ellátás ingyenessége az átlagos adófizetőnek kb. havi 2100 forintjába kerül. Kérem, hogy ennek ismeretében válasszon a következő lehetőségek közül:

4. VÁLASZLAP

FELOLVASHATÓ!

- 1 — Fenn kell tartani a kórházi ellátás mai rendszerét. A kórházi ellátásért fizessen egy átlagos adófizető a társadalombiztosításnak továbbra is havi 2100 forintot, és ha szükséges, fizesse meg a szokásos hálapénzt is.
- 2 — Legyen továbbra is kötelező a jelenlegihez hasonló ellátást szavatoló biztosítás, de mindenki választhasson, hogy a TB-vel vagy valamelyik magánbiztosítóval köt-e szerződést. A kötelező biztosítás mellett mindenki köthessen önkéntes kiegészítő biztosítást, ha még jobb kórházi ellátást akar.
- 3 — Ne legyen kötelező biztosítás a kórházi ellátásra. Mindenki maga döntse el, hogy akar-e biztosítást kötni, vagy inkább másra költi ezt a pénzt. Akinek nincs kórházi ellátásra szóló biztosítása, az legfeljebb zsebből fizeti a költségeket, ha kórházba kerül.

- 9 — NEM TUDJA  
X —

54. HA AZ 1.-ET VÁLASZTOTTA!

Mégis, havi hány forint jövedelemnövekedés fejében mondana le a kórházi ellátás mai rendszeréről?

..... Ft/hó

- 0 — nincs az a pénz  
9 — NEM TUDJA  
X —

55. HA A 2-3-AT VÁLASZTOTTA!

Ön kötne-e ebben az esetben önkéntes biztosítást (is)?

- 1 — kötne  
2 — attól függ, mennyibe kerül  
0 — nem kötne  
9 — NEM TUDJA  
X —

56. Ha nem lenne kötelező biztosítás a kórházi ellátásra, akkor egy átlagos adófizető TB járuléka havi 2100 forinttal csökkenhetne, vagyis a nettó fizetések kb. 7-8 %-kal növekedhetnének. Ebben az esetben mi lenne az a legmagasabb havi díj, amit hajlandó lenne egy biztosítónak fizetni azért, hogy a maihoz hasonló kórházi ellátást kapjon, de ne kelljen hálapénzt fizetnie?

..... Ft/hót

- 0 — nem akarna biztosítást kötni  
1 — ragaszkodik a mai rendszerhez  
9 — NEM TUDJA  
X —

57. Tételezzük fel, hogy a magánbiztosítók ugyanannyit kérnének a jelenlegihez hasonló kórházi ellátásért, mint a TB, vagyis **családtagonként** havi 1040 forintot, viszont több választási lehetőséget kínálnának fel Önnek. Nézze meg ezt a táblázatot, ahol különböző egy főre jutó havi biztosítási összegek mellett azt tüntettük fel, hogy a kórházi ellátás költségeinek hány százalékát kellene Önnek fizetnie. Ön ebben az esetben melyiket választaná?

5. VÁLASZLAP

	A biztosítás havi összege családtagonként	A kórházi ellátás költségeinek hány százalékát kell Önnek fizetnie	VÁLASZ-TOTTA	NEM VÁLASZ-TOTTA
1.	156 forint	85 %	1	0
2.	260 forint	75 %	1	0
3.	520 forint	50 %	1	0
4.	780 forint	25 %	1	0
5.	1040 forint	0 %	1	0

- 9 — NEM TUDJA, egyiket sem  
 X —

58. Mi a véleménye a kórházi ellátás általános színvonaláról? Ezt ...

- 5 — nagyon jónak,  
 4 — jónak,  
 3 — közepesnek,  
 2 — rossznak,  
 1 — vagy nagyon rossznak tartja?

- 9 — NEM TUDJA, nincs véleménye  
 X —

59. Kérem, tippelje meg, hogy a receptre felírt gyógyszerek árának átlagosan hány százalékát fizetjük ki a gyógyszertárban?

..... %

- 999 — NEM TUDJA  
 X —

60. A receptre felírt gyógyszerek árának átlagosan csak 15 százalékát fizetjük ki a gyógyszertárban. A többit a társadalombiztosítás téríti. Kérem, tippelje meg, hogy a gyógyszerek állami támogatása mennyibe kerül havonta egy átlagos adófizetőnek?

..... Ft/hó

- 99 — NEM TUDJA  
 X —

61. A gyógyszerárak támogatása az átlagos adófizetőnek havi 1400 Ft-jába kerül. Kérem, hogy ennek ismeretében válasszon a lehetőségek közül:

## 6. VÁLASZLAP

## FELOLVASHATÓ!

- 1 — Fenn kell tartani a gyógyszerek mai ártámogatási rendszerét, akkor is, ha ez egy átlagos adófizetőnek havi 1400 forint kiadást jelent.  
 2 — Szűnjön meg a gyógyszerek árának támogatása. Így az adók csökkennének, a nettó fizetések pedig kb. 5%-kal nőhetnének. Aki igényt tart a gyógyszerekkel kapcsolatos kiadásainak megtérítésére, kössön erre szóló önkéntes biztosítást, aki pedig úgy gondolja, az szükség esetén fizesse saját zsebből a gyógyszereket.

- 9 — NEM TUDJA  
 X —

## 62. HA AZ 1.-ET VÁLASZTOTTA!

Mégis, havi hány forint jövedelemnövekedés fejében mondana le a gyógyszerek támogatott áráról?

..... Ft/hó

- 0 — nincs az a pénz  
 9 — NEM TUDJA  
 X —

## 63. HA A 2.-AT VÁLASZTOTTA!

Ön kötne-e ebben az esetben önkéntes biztosítást?

- 1 — kötné  
 2 — attól függ, mennyibe kerül  
 0 — nem kötné  
 9 — NEM TUDJA  
 X —

64. Tételezzük fel, hogy a magánbiztosítók is ugyanannyit kérnének a jelenlegihez hasonló ártámogatásért, mint a TB, vagyis **családtagonként** 670 forintot, viszont több választási lehetőséget kínálnának fel Önnek.

## 7. VÁLASZLAP

Nézz meg ezt a táblázatot, ahol különböző egy főre jutó havi biztosítási összegek mellett azt tüntettük fel, hogy a gyógyszerek árának hány százalékát kellene Önnek fizetnie. Ön ebben az esetben melyiket választaná?

	A biztosítás havi összege családtagonként	A gyógyszerek árának hány százalékát fizeti Ön	VÁLASZ- TOTTA	NEM VÁLASZ- TOTTA
1.	240 forint	70 %	1	0
2.	390 forint	50 %	1	0
3.	550 forint	30 %	1	0
4.	670 forint	15 %	1	0
5.	790 forint	0 %	1	0

- 9 — NEM TUDJA, egyiket sem  
 X —

65. Mit gondol, a mai nyugdíjasok nyugdíját az állam ...

- 1 — inkább saját korábbi befizetéseikből és azok kamataiból, vagy  
 2 — inkább a most dolgozók nyugdíjárulékából fizeti?
- 
- 3 — mindkettőből  
 4 — más forrásból  
 9 — NEM TUDJA  
 X —

66. Véleménye szerint a mai nyugdíjak hány százalékát fizetik a most dolgozók nyugdíjárulékából?

..... %

- 
- 999 — NEM TUDJA  
 X —

67. Ez az arány 94 %. Gyakorlatilag minden erre a célra befizetett pénz elfogy, és a mi befizetéseinkből semmit sem tesznek félre a mi nyugdíjainkra. Kérem, hogy ennek ismeretében válasszon a következő lehetőségek közül:

8. VÁLASZLAP

FELOLVASHATÓ!

- 1 — Ne változtassanak a nyugdíjárulékon, az én nyugdíjamat majd fizetik az akkor dolgozók.  
 2 — Emeljék a nyugdíjárulékot, és az így összegyűlő pénzt kamatoztassák a mi nyugdíjunk fedezésére.  
 3 — Csökkentsék a mai nyugdíjárulékokat, így a fizetések növekedhetnének és a többletpénzről mindenki eldönthetné, hogy mit csinál vele: például félreteszi-e öregségi pénzára.

- 
- 9 — NEM TUDJA  
 X —

68. Tétélezzük fel, hogy új nyugdíjrendszert dolgoznak ki. Azt is tegyük fel, hogy a nyugdíjárulékok csökkennek, a fizetések pedig emelkednének. Viszont mindenkinek, aki jelenleg 40 évnél fiatalabb, saját magának kell gondoskodnia öregségi biztosságáról, akár úgy, hogy félretesz pénzt, akár úgy, hogy önkéntes biztosítást köt azokra az évekre, amikor már nem fog dolgozni.

Ebben az elképzelt rendszerben Ön bruttó jövedelmének hány százalékát fordítaná arra, hogy saját öregségi biztosságáról gondoskodjék? (Ha Ön 40 évnél idősebb, milyen tanácsot adna gyermekének vagy fiatalabb ismerősének?)

..... %

- 
- 999 — NEM TUDJA  
 X —

69. Tegyük föl, hogy ebben az elképzelt rendszerben államilag ellenőrzött, megbízható önkéntes magánnyugdíjbiztosítók is működnek. Ön melyik lehetőséget választaná? (Ha Ön 40 évnél idősebb, milyen tanácsot adna gyermekének vagy fiatalabb ismerősének?)

9. VÁLASZLAP

FELOLVASHATÓ!

- 1 — Minden maradjon úgy, ahogy most van; ne változzon a kötelező nyugdíjbiztosítás jelenlegi rendszere.
- 2 — Legyen továbbra is kötelező a nyugdíjbiztosítás, de mindenki választhasson, hogy a fizetésemelésként megkapott összegből a TB-vel vagy valamelyik magánbiztosítóval köt-e szerződést. A kötelező biztosításon felül mindenki köthessen önkéntes kiegészítő nyugdíjbiztosítást is, ha még magasabb nyugdíjat akar.
- 3 — Ne legyen kötelező nyugdíjbiztosítás. A fizetésemelésként megkapott összegről mindenki maga döntse el, hogy akar-e nyugdíjbiztosítást kötni, vagy inkább másra költi ezt a pénzt. Akinek nincs nyugdíjbiztosítása, az idős korában vagy gondoskodik magáról, vagy majd a családja gondoskodik róla.

9 — NEM TUDJA

X —

70. A mai helyzet ismeretében, ha minden változatlan marad, mi sem számíthatunk valami magas nyugdíjakra. Ön gondolt-e már arra, hogy a jövőbeni nyugdíját valahogy majd kiegészíti?

1 — igen

0 — nem

72 - RE!

9 — NEM TUDJA

X —

71. Kérem, hogy a 10. VÁLASZLAP segítségével mondja meg, hogyan készül fel a nyugdíjas éveire?

1 — takarékoskodik

TÖBB VÁLASZ LEHET

2 — értékes dolgokat vásárol, hogy legyen mit eladni, ha pénzre van szüksége

3 — életjáradéki szerződést, nyugdíjbiztosítást köt, csatlakozik valamelyik önkéntes nyugdíjpénztárhoz

4 — a lakásban mindent felújít, megvásárolja azokat a dolgokat, amelyekre szüksége lehet

5 — másik (kisebb) lakásba, más településre költözik

6 — összeköltözik valamelyik családtagjával

7 — nyugdíj mellett dolgozni fog

8 — egyéb módon készül, éspedig:.....

9 — NEM TUDJA

X —

72. Sok a segítségre szoruló, nehéz anyagi helyzetben élő család. Véleménye szerint az adókból fizetett szociális segélyezés (jövedelempótló támogatás, szociális és nevelési segély, gyermeknevelési támogatás, lakásfenntartási támogatás stb.) jelenlegi rendszerének fenntartása havonta hány forint terhet jelent egy átlagos adófizetőnek?

..... Ft/hó

9 — NEM TUDJA

X —

73. A szociális segélyezés mai rendszerének fenntartása havonta kb. 1100 forint terhet ró az átlagos adófizetőre. Ezt ismerve melyik véleménnyel ért inkább egyet a következők közül?

11. VÁLASZLAP

FELÖLVASHATÓ!

- 1 — Emeljék az adókat, köztük az enyémet is, hogy több pénz jusson a rászorultaknak.  
 2 — Maradjon így a szociális segélyezés rendszere. Nem kell rajta változtatni.  
 3 — Csökkentsék az adókat, így csökkenjen a segélyezésre jutó pénz is.  
 4 — Szüntessék meg az összes szociális segélyezést, egy átlagos adófizető jövedelme növekedjen havi 1100 forinttal, és ha bajba jut, mindenki gondoskodjék magáról és családjáról.
- 
- 5 — Másképp osztanám el az állami bevételeket.  
 9 — NEM TUDJA  
 X —

74. HA AZ 1.-ET VÁLASZTOTTA!

Ön, mint adófizető, havonta hány forint adóemelését tartana indokoltnak erre a célra?

..... Ft/hó

- 9 — NEM TUDJA  
 X —

75. HA A 3.-AT VÁLASZTOTTA!

Az átlagos adófizetőre jutó havi 1100 forint helyett Ön havonta mekkora összeget tartana indokoltnak befizetni erre a célra?

..... Ft/hó

- 9 — NEM TUDJA  
 X —

76. Ha Ön dönthetné el, kire bízna szívesebben azt a pénzt, amit az adójából a rászorultak segélyezésre fordítanak?

- 1 — Inkább a TB-re,  
 2 — inkább az önkormányzatokra,  
 3 — inkább az egyházi szervezetekre,  
 4 — vagy inkább jótékonyági szervezetekre bízna?

- 5 — egyikre sem, egyéb válasz  
 9 — NEM TUDJA  
 X —

77. Az is elképzelhető, hogy a mai adórendszer fenntartása mellett az állam úgy növeli a rászorultak segélyezését, hogy a befolyt adókból más területekre fordít kevesebbet. Egy ilyen megoldással egyetértene, vagy nem értene egyet?

- 1 — egyetértene  
 0 — nem értene egyet  
 9 — NEM TUDJA  
 X —

79 - RE!

78. Kérem, ezeket a kártyákat rakja úgy sorba, hogy az első helyre azt a kártyát teszi, amelyik területről a legtöbb pénzt vonná el a rászorultak segélyezésének növelése érdekében, és a legutolsó helyre azt, amelyik területről a legkevesebb pénzt venné el.

1. KÁRTYACSOMAG

	SORREND								
	1	2	3	4	5	6	7	8	
1. hadsereg									X
2. rendőrség									X
3. bíróság									X
4. állami alkalmazottak létszáma és fizetése									X
5. oktatás									X
6. egészségügy									X
7. nyugdíjak (a legalacsonyabb nyugdíjakat kivéve)									X
8. vállalatok és iparágak támogatása (pl. MÁV, mezőgazdaság, acélipar)									X

9 — NEM TUDJA

X —

79. Kérem, mondja meg, hogy Ön szerint milyen mértékben felelős az állam a következő dolgokért. Kérem, osztályozza az állam felelőségét 1-től 5-ig, ahol az 5-ös fok azt jelentse, hogy teljes mértékben az állam a felelős, az 1-es pedig azt, hogy nem felelős.

	Teljes mértékben ←————→ Egyáltalán nem					NEM TUDJA	
	5	4	3	2	1		
1. az egészségügyi ellátás						9	X
2. a 6 éven aluli gyerekek gondozása						9	X
3. általános iskolai oktatás						9	X
4. középiskolai oktatás						9	X
5. felsőfokú oktatás						9	X
6. a gyermekek eltartási költségei						9	X
7. megfelelő nyugdíjak						9	X
8. fiatalok első lakáshoz jutása						9	X
9. munkalehetőségek biztosítása						9	X
10. fogyatékosok megfelelő megélhetési viszonyainak biztosítása						9	X

9 — NEM TUDJA

X —

80. Tegyük fel, hogy a kormány többet szeretne költeni bizonyos célokra és ez csak úgy lehetséges, ha fölemeli az adókat. A **12. VÁLASZLAP** -on olvashatók közül mely területeken támogatná az állami kiadások növekedését abban az esetben is, ha ennek következtében az adók növekednének, az adózók elkölthető jövedelme pedig csökkenne?

		választotta	nem választotta
1.	családi támogatások	1	0
2.	egészségügy	1	0
3.	honvédelem	1	0
4.	környezetvédelem	1	0
5.	kultúra, művészet	1	0
6.	munkanélküli segély	1	0
7.	nyugdíjak	1	0
8.	oktatás	1	0
9.	rendőrség	1	0
10.	szociális segélyek	1	0

- 8 — egyik sem lenne elfogadható  
 9 — NEM TUDJA  
 X —

81. Tegyük fel, hogy a kormány csökkenteni szeretné az adókat, de ez csak úgy lehetséges, ha kevesebbet költ bizonyos célokra. A **12. VÁLASZLAP** -on olvashatók közül mely területeken támogatná az állami kiadások csökkenését, tudva azt, hogy ennek következtében az adók csökkennének, az adózók elkölthető jövedelme pedig emelkedne?

		választotta	nem választotta
1.	családi támogatások	1	0
2.	egészségügy	1	0
3.	honvédelem	1	0
4.	környezetvédelem	1	0
5.	kultúra, művészet	1	0
6.	munkanélküli segély	1	0
7.	nyugdíjak	1	0
8.	oktatás	1	0
9.	rendőrség	1	0
10.	szociális segélyek	1	0

- 8 — egyik sem lenne elfogadható  
 9 — NEM TUDJA  
 X —

82. Kérem, mondja meg a kötelessége ...

13. VÁLASZLAP

segítségével, hogy mit gondol, a kormánynak legyen-e

	Feltétlenül legyen kötelessége	Legyen kötelessége	Inkább ne legyen kötelessége	Semmi esetre se legyen kötelessége	NEM TUDJA	
1. ...munkahelyet biztosítani mindenkinek, aki dolgozni akar?	4	3	2	1	9	X
2. ...egészségügyi ellátást biztosítani a betegek számára?	4	3	2	1	9	X
3. ...tisztas megélhetést biztosítani az öregek számára?	4	3	2	1	9	X
4. ...tisztas megélhetést biztosítani a munkanélküliek számára?	4	3	2	1	9	X
5. ...csökkenteni a jövedelmi különbségeket a gazdagok és a szegények között?	4	3	2	1	9	X

X —

83. Tervezzük, hogy máskor is csinálunk kutatásokat a családok, emberek életmódjával kapcsolatban. Hozzájárulna-e ahhoz, hogy egy másmilyen témájú kérdőívvel ismételten felkeressük Önt?

- 1 — igen  
0 — nem  
9 — NEM TUDJA  
X —

**KÖSZÖNJÜK, HOGY VÁLASZAIVAL SEGÍTETTE MUNKÁNKAT!**

**A KÉRDEZÉS BEFEJEZÉSÉNEK IDŐPONTJA: ..... óra ..... perc**

## KÉRDÉSEK A KÉRDEZŐHÖZ

I. A kérdezettet érdekelte a kérdőív témája?

- 1 — inkább igen
- 0 — inkább nem
- 9 — nem tudod eldönteni
- X —

II. Volt olyan kérdés, amelyik felkeltette az érdeklődését?

- 1 — igen → Hányas számú kérdés/ek?
- 0 — nem
- 9 — nem tudod eldönteni
- X —

III. Osztályozd le 1-től 5-ig azt, hogy mennyire fárasztotta ki a kérdőív a kérdezettet. Adjál 5-öt, ha nagyon elfáradt, 1-est ha egyáltalán nem!

- |                    |   |   |   |                   |
|--------------------|---|---|---|-------------------|
| 5                  | 4 | 3 | 2 | 1                 |
| nagyon<br>elfáradt |   |   |   | egyáltalán<br>nem |
- 9 — nem tudod eldönteni
  - X —

IV. A válaszlapos kérdések mérlegelésénél képes volt felhasználni a közölt információkat, adatokat?

- 1 — inkább igen
- 0 — inkább nem
- 9 — nem tudod eldönteni
- X —

V. Előfordult, hogy kérdezés közben elkalandozott a figyelme, nem tudott a kérdésre figyelni (pl. elfáradt) és csak találomra válaszolt?

- 2 — gyakran előfordult
- 1 — néhányszor előfordult
- 0 — nem fordult elő
- 9 — NEM TUDJA
- X —

VI. Volt olyan kérdés, amire különösen nehezen válaszolt?

- 1 — igen  $\longrightarrow$  Hányas számú kérdés/ek?
- 0 — nem
- 9 — NEM TUDJA
- X —

**KÖSZÖNJÜK MUNKÁDAT!**

## Függelék: Adatok „AZ ÁLLAM ÉS POLGÁRAI” kérdőívhez

34. Az "állam" a kormányzat tartalmazza az államháztartás négy alrendszerét:

- központi költségvetés
- önkormányzatok
- társadalombiztosítás
- elkülönített állami pénzalapok

Az állami kiadások forrásai: munkáltatók és munkavállalók által befizetett adók és járulékok, a fogyasztást terhelő általános fogyasztási adó (ÁFA), egyéb adók és vámok.

37. Az alkalmazottak fizetéséből a munkahely milyen jogcímen hány százalékot von le:

jogcím:	Hány %-ot?
TB (társadalombiztosítási járulék) összesen:	10 %
<b>ebből:</b> nyugdíjjárulékra	6 %
egészségbiztosítási járulékra	4%
munkavállalói járulék	1,5 %

39. Az alkalmazottak után a munkahely milyen járulékokat fizet:

jogcím:	Hány %-ot?
TB (társadalombiztosítási járulék) összesen:	44 %
<b>ebből:</b> nyugdíjjárulékra	24,5 %
egészségbiztosítási járulékra	19,5%
Egyéb járulékok együtt (szolidaritási alap, bérgarancia alap, szakképzési alap )	5,5%

41. Egyes termékek árának adótartama:

	Hány % az adó?
1. A benzin árában:	70 %
2. A kenyér árában:	12 %
3. A villamos áram árában:	12 %